

Kazatel: Josef Hurta

Písně: 564, 576, 566, 772

Čtení: Sk 1, 1 – 14

Text: Mt 28, 16 – 20

Jedenáct apoštolů se pak odebralo do Galileje, na horu, kterou jim Ježíš určil. Spatřili ho a klaněli se mu; ale někteří pochybovali. Ježíš přistoupil a řekl jim: "Je mi dána veškerá moc na nebi i na zemi. Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky, křtíte ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého a učte je, aby zachovávali všechno, co jsem vám přikázal. A hle, já jsem s vámi po všechny dny až do skonání tohoto věku."

Svátek nanebevstoupení Páně odkazuje k události, která je biblickým obrazem slov apoštolského vyznání, kde se říká: „vstoupil na nebesa, sedí po pravici Boha Otce všemohoucího“. Součástí tohoto biblického výjevu jsou poslední Ježíšova slova, zaznamenaná v Matoušově evangeliu. Dalo by se říci, že je to jakási Ježíšova závěť, kšaft, poslední vůle. V Ježíšově případě ovšem, jak to chápe křesťanská víra, nejde o závěť zesnulého, nýbrž vyvýšeného Krista. O to víc je třeba jeho poslední vůli vzít vážně. Ježíš s plnou autoritou Pána nebe i země přikazuje: „Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky, křtíte ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého a učte je, aby zachovávali všechno, co jsem vám přikázal.“ Všimněte si, že Ježíš tady neprosí a neříká: „Bylo by možná fajn, kdybyste se, až odejdu, a když budete chtít, podělili s druhými o svou víru.“ Církev vždycky chápala tato slova jako Ježíšův příkaz, přikázání, na kterém se zakládá svátost křtu. „Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky a křtíte je.“ To je posláním církve ve světě.

Nejde přitom o rozšiřování moci církve ve světě, ale o zvěstování moci Kristovy. Ježíš Kristus své nařízení uvozuje slovy: „Je mi dána veškerá moc na nebi i na zemi.“ To je velmi důležité si uvědomit. Když máme šířit evangelium kolem sebe, tak to často děláme s jakýmsi ostychem, jako bychom na to neměli právo; jakoby se to ani nehodilo. Jako bychom se dokonce styděli za to, že věříme v Boha.

Okolní svět se nás pochopitelně snaží do takového pocitu natlačit. Jako by víra byla soukromá věc, do které nikomu nic není. Jako bychom měli se svou vírou zůstat někde v ústraní či dokonce v soukromí, protože ve světě či v politice, tam vládnu jiná síla a jiná moc. Ale Ježíš říká, že jemu je dána veškerá moc na nebi i na zemi!

Tady je ovšem potřeba vyvarovat se určitého nepochopení. Příliš často se totiž nepřítelem Ježíšova panství na zemi stala právě církev, když si automaticky přivlastnila Kristovu autoritu. A tak se v politice slovem teokracie už neoznačuje Boží království, nýbrž politická moc kněží, náboženských vůdců nebo církve. Což je nebezpečná záměna. Když v modlitbě Páně prosíme „přijď království tvé“, skutečně prosíme o nahrazení demokracie teokracií, tzn. že prosíme o Boží vládu namísto vlády lidu. A vládou lidu mám na mysli pochopitelně i vládu náboženských vůdců. To nepochopení je v tom, že Boží království není politická správa světa, kterou by mohli nastolit lidé, ale je to něco, co přichází zvenčí, ne od lidí. Ovšem dokud jsme na tomto světě, nelze společenské pořádky spravovat lépe než pomocí demokracie. Ale nejlépe funguje demokracie tam, kde si lidé zvolí takové představitele, kteří si s pokorou uvědomují, že je nad nimi ještě někdo vyšší, jemuž patří veškerá moc na nebi i na zemi, a že jemu jsou odpovědní ještě více než lidem, kteří je zvolili.

Z toho plyne poučení, že ani křesťané tu na světě nejsou jako nějací Boží exekutoři, tedy vykonavatelé Boží moci, kteří zabírají svět pro svého Pána, nýbrž jako ti, kdo naopak vyhlašují dlužníkům propuštění a svobodu pro všechny zdeptané, kdo vyhlašují léto milosti, protože Kristus zaplatil za všechny svým životem.

Další věc, obsažená v Ježíšově příkazu je vyjádřena slovy: „Jděte ke všem národům“. V řečtině je přímo ke všem „etnikům“. Ke všem skupinám lidí na celém světě bez rozdílu rasy, kultury, národnosti či náboženství. V evangeliu Markově je dokonce řečeno: „Kažte evangelium všemu stvoření“. To doslova znamená, i když to bude našim uším znít možná poněkud nezvykle, že máme kázat evangelium nejenom lidem (!), nýbrž opravdu všemu stvoření! Možná víte, že František z Asisi vzal toto přikázání tak vážně, že kázal i ptáčkům a lesní zvěři. Je jasné, že přinášet evangelium všemu stvoření znamená zvěstovat způsobem přiměřeným adresátovi. Tzn. že těm, kdo nerozumí lidské řeči, je třeba přinášet evangelium neverbálně, tedy ne slovy ale činy. Evangelium je skutečně určeno všemu stvoření, což se musí odrazit i v tom, jak se chováme nejen k lidem, ale i k přírodě, ke zvířatům, k půdě, k vodě a vzduchu. Součástí evangelia je také ekologie. Příroda bohužel trpí lidským hříchem, a jak říká apoštol Pavel, „celé tvorstvo toužebně vyhlíží a čeká, kdy se zjeví sláva Božích synů. Neboť tvorstvo bylo vydáno marnosti – ne vlastní vinou, nýbrž tím, kdo je marnosti

vydal. Trvá však naděje, že i samo tvorstvo bude vysvobozeno z otroctví zániku a uvedeno do svobody a slávy dětí Božích.“ (Ř 8,19-21). K tomu směřuje i ten příkaz: „Kažte evangelium všemu stvoření“. A vlastně jen špičkou ledovce stvoření je nakonec i člověk.

Co dál Ježíš říká? „Získávejte mi učedníky“. To je trochu zavádějící překlad, protože v něm slyšíme ten zisk, profit. Ve skutečnosti je tam pouze „dělejte mi učedníky ze všech národů“. To znamená, že ve všech národech a kulturách se lidé mohou učit od Krista. A zároveň je tu řečeno, jak to máme dělat: „Křtíce je ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého.“ Slovo křtít znamená v řečtině doslova „zcela se ponořit“, a to do jména Otce i Syna i Ducha svatého. Podle mě jde o to, zasvěcovat lidi do Boží přítomnosti, nechat je zaplavit Boží láskou, nořit je do milosti Pána Ježíše Krista a neupírat jim Ducha svatého.

Takový křest, který toto vše vyjadřuje, utvrzuje člověka v Boží lásce. Z toho je zřejmé, že ten Ježíšův příkaz „křtíte ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého“ nemůže být naplněn nějakým násilným pokřesťanštěním, jak se to dělo v historii, kdy se učedníci Kristovi zdánlivě získávali pouhým formálním vykonáním křestního aktu.

Je tu ale ještě druhá neméně důležitá věc, a to je vyučování. Dělat z lidí Kristovy učedníky znamená nechat je učit se u Krista. Nejde však o pouhou informovanost nebo povědomost o Kristu, nýbrž o zachovávání jeho přikázání. Ježíšova přikázání je třeba uchovat, udržovat živá, aktuální, platná. Ovšem chceme-li učit lidi Ježíšovým přikázáním, tedy milovat své nepřátele, odpouštět svým protivníkům, učit je netrhat koutky mezi pšenícemi, nebo je učit radosti z navrácených marnotratných synů, můžeme to dělat jediné tak, že my sami budeme své nepřátele milovat, protivníkům odpouštět, nebudeme třídit lidi na dobré a na parazity či méněcenné a nebudeme se pohoršovat nad pokorným návratem synů v minulosti marnotratných. Ani rodiče nemají právo žádat na svých dětech to, co sami nejsou ochotni plnit. To je základní pravidlo školy poslušnosti. Jestliže tedy Ježíšův příkaz zní: „Učte je zachovávat všechno, co jsem vám přikázal“, pak to v první řadě znamená: „Vy sami to zachovávejte jako příklad hodný následování“.

Možná se nám samotným zdají někdy Ježíšova přikázání těžká, přísná a nesplnitelná. Ale vzpomeňme si, co jsme říkali na začátku. Ježíšova slova sice zní jako závěť člověka, který předává štafetu pozůstalým, ale Ježíš přece není mrtev. Proto ihned za svůj příkaz připojuje neméně důležité ujištění: „A hle, já jsem s vámi po všechny dny až do skonání tohoto věku.“ Jestliže máme plnit Ježíšova přikázání, nemůžeme tak činit bez něj a bez jeho Ducha. Koneckonců proměnit lidské srdce evangeliem může stejně pouze On sám mocí Ducha svatého. Už v úvodu jsem naznačil, že nemůžeme prosazovat Boží moc lidskou silou. Ani děláni Kristových učedníků z nevěřících lidí není učební osnovou hodin náboženství. Je to spíše program pro náš vlastní život, život podle Ježíšových přikázání, který smíme sdílet s druhými, a tímto způsobem je smíme přivést ke Kristu, jemuž jedinému je dána veškerá moc na nebi i na zemi.

Modlitba:

Pane, tys povolával své učedníky tak, že jsi je přizval na své cesty, po nichž jsi chodil. Kéž i my necháme druhé nablédnout na naši cestu víry, kéž je přizveme ke tvému stolu, kde před druhými vyznáváme své hříchy sdílíme svou víru ve tvé milosrdenství.

Přímluvná modlitba: *Prosíme tě, Pane, nepřestávej křesťanům připomínat, že reprezentují na světě nebeského krále. Kéž jednáme jako občané Božího království a jednáme podle zákonů, které platí u Boha. Kéž nešíříme ve světě strach, ale naději. Kéž nešíříme své ideje a svoji pravdu, ale zvěstujeme tebe, tvou dobrou zprávu a tvoji lásku. Kéž je nám vzdálena jakákoliv nenávist a zloba. Prosíme tě, Pane, uť nás chovat se ke tvému stvoření moudře a s vědomím, že celá země i nebe patří tobě. Prosíme tě, chraň stvoření, aby se nestávalo obětí lidské ziskuchtivosti či nenávisti. Prosíme tě za pronikání radostné zvěsti do celého světa, zvláště tam, kde je radosti málo. Prosíme tě, dotkni se srdcí těch, kdo cítí bolest, křivdu a nespravedlnost. Prosíme za ty, kdo tě vidí jako krutého a cynického Boha. Prosíme za ty, kteří prožívají ve svém životě strach a ohrožení. Kéž nás tvá pravda osvobozuje a naše víra at' nás pozvedá. Amen.*